

Del 1: Bengt Petterssons släkt på pappas sida

Disgen 2021

Arktiv Sök Örtter Verktyg Fönster Hjälp Antal personer: 476

[1] Familjeöversikt Pehr Pehrs son 1822-1875

Far... Mor...

Pehr Pehrs son
Född 1822-01-13 i Fellingsbro. Död 1875-10-02 i Alnö Sundsvall (Y).

Gift Sara Stina Erndotter
Född 1828-08-15 i Bodsjö.

Ann Lotta Född 1851-08-23.
Albrecht Grafström Född 1852-04-30 i Hässjö (Y).
Greta Stina Pettersson Född 1855-10-07 i Ävike bruk Hässjö (Y). ▶
Carl Petter Pettersson Född 1859-04-30 i Hässjö (Y).
Olof Adolf Pettersson Född 1863-11-14 i Hässjö. Död 1928-06-01 i Gustavsberg. ▶
August Persson Född 1866-08-14 i Hässjö (Y).
Ida Charlotta Persson Född 1871-07-24 i Hässjö (Y).

Relation... Partner... Son... Dotter...

[1] FÖ Pehr Pehrs 1822-1875 [1] Antavla

C:\PB\Disgen släktforskning\Test

Skriv här för att söka NOK/SEK -0.81% 20:41 2023-10-15

Disgen 2021

Arktiv Sök Örtter Verktyg Fönster Hjälp Antal personer: 476

[1] Familjeöversikt Olof Albert* Pettersson 1890-1940

Pehr Pehrs son 1822-1875 Gift Sara Stina Erndotter Född 1828-08-15 i Bodsjö. Per Olof Olsson Nylander ▲ Född 1834-10-25. Gift 1869-12-27 Sophia Magdalena Hultgren ▲ 1843-1936 Bondedottern

Olof Adolf Pettersson Född 1863-11-14 i Hässjö. Död 1928-06-01 i Gustavsberg. Gift 1889-10-27 Naima Olivia* Nylander Född 1870-02-05 i Alnö Sundsvall (Y). Död 1950-06-14 i Alnö.

Olof Albert* Pettersson
Född 1890-01-09 i Eriksdal, Alnö Sundsvall (Y). Död 1940-07-08 i Alnö Kyrkogård Sundsvall (Y).
Sågverksarb Fabrikarb

Gift Göta Maria Andersson Örm ▲ Född 1897-04-13 i Alnö Sundsvall (Y). Död 1959-02-03 i Alnö Sundsvall Y.

Bengt*Albert Sverin Pettersson Född 1919-01-29 i Alnö Sundsvall (Y). Död 2013-01-24 i Alnö (Y). ▶
Sten* Olof Leander Pettersson Född 1924-10-10 i Alnö Sundsvall (Y). Död i Gävle. ▶

Relation... Partner... Son... Dotter...

[1] FÖ Albert* Pettersson 1890-1940 [1] Antavla

C:\PB\Disgen släktforskning\Test

Skriv här för att söka 8°C Överv. molnigt 20:37 2023-10-15

Pehr Pehrsson

Jag låter berättelsen börja med Bengts farfarsfar, som hette Pehr Pehrson. Han föddes 1822 i Fellingsbro, som ligger mellan Arboga och Örebro. Vi vet inte mycket om honom, annat än att han runt 1850 flyttade till Hässjö, där hans och hustrun Sara Stina Ersdotters alla barn föddes.

Den sista dottern, Ida Charlotta Persson föddes 1871 i Hässjö när Pehr var 49 år och hustrun var 43 år. Familjen verkar ha stannat kvar i Hässjö, medan Pehr arbetade/bodde på Alnö, där han dog 1875. Gissning nummer ett är att han arbetade på något sågverk på Alnö, som under den här tiden behövde mycket arbetskraft samt att han skickade hem pengar.

Gissning nummer två är att han dog av en olycka eller hastig sjukdom, hade det varit frågan om längre sjukdom borde han väl ha flyttats hem till Hässjö.

I dottern Gretas födelsebevis från 1855 anges han som ”stat dräng”, alltså statardräng.

Två av hans barn vet vi mer om:

- Olof Adolf Pettersson (med tilltalsnamnet Olof), som kom att bli Bengts farfar.
- Greta Stina Pettersson, som gifte sig med Nils Lundin och emigrerade till USA.

Familjen Lundins historia återberättas senare i detta dokument.

Olof Pettersson (1863-1928) Olivia Nylander (1870-1950)

The screenshot shows a genealogy software window titled "Disgen 2021". The main window displays a family tree for "Olof Adolff Pettersson 1863-1928". The tree shows Olof's parents: Pehr Pehrson (1822-1875) and Sara Stina Ersdotter (1828-1895). Olof is shown as married to Naima Olivia Nylander (1870-1950) in 1889. They have several children listed: Olof Albert* (1890-1940), John Adolff (1892-1940), Karl Adolff (1892-1892), Karl Emil (1895-1965), Knut Ingvald* (1899-1979), Enda Sofia (1900-1991), and Elin (1905-1994). The interface includes a search bar at the top, a list of family members on the left, and a detailed view of the couple's marriage and children at the bottom.

Olof Pettersson, som alltså var Bengts farfar, föddes enligt kyrkböckerna 1863 i Hässjö, några mil nordost om Timrå i Medelpad. Hans pappa hette Per Pehrson, så jag förstår inte riktigt hur han själv kunde få efternamnet Pettersson. Som tvååring tog hans föräldrar med honom till byn Tjärne några kilometer därifrån. Året därpå flyttade familjen till Västansjö, som ligger på andra sidan E4.

Hans pappa dog 1875 på Alnö, 53 år gammal. Men familjen verkar ha varit kvar i Hässjö, i kyrkböckerna står det att Olof flyttade till Eriksdal på Alnö 1882, när han var 19 år gammal. Man kan tänka sig att Olof sökte sig till Alnö när han blev gammal nog för att liksom pappa arbeta på sågverken. Olof har troligen arbetat på Eriksdals sågverk.

Någon gång under de följande åren träffade Olof Olivia Nylander. Hon var född på Alnö, 1870. Hennes pappa hette Per Olof Olsson Nylander, hennes mamma hette Sofia Magdalena Hultgren. Mamman var gift två gånger. Hade inte första maken dött hade vår släkts historia

The screenshot shows a genealogy application window titled "Disgen 2021". On the left, a family tree is displayed for "Sophia Magdalena Hultgren 1843-1936". The tree shows her parents, Pehr Hultgren (1774-1845) and Maria Jakobs (1780-1820), and her siblings. Below this, her marriage to Per Olof Olsson Nylander (1834-1925) is shown, along with their children: Naima Olivia* Nylander (1870-1950), Johan Peter Nylander (1873-1925), Charlotta Nylander (1883-1940), and Olof Robert (1885-1926). The main window on the right displays the profile for Sophia Magdalena Hultgren, including her birth and death dates (1843-11-07 to 1936-04-06), birthplace (Alnö Sundsvall), and a detailed life description in Swedish. The life description mentions her father's death in 1843, her baptism in 1843, and her marriage to Bengt Nylander in 1869. It also notes that she was the oldest child of her father and that her mother was a widow when she was born.

aldrig blivit till.

Den 9/1 1890 föddes deras första barn, Albert Pettersson som skulle komma att bli Bengts pappa. Nedan ett utdrag ur kyrkoboken:

Som synes anges Olivia med sitt födelsenamn Nylander. De var alltså ogifta när Albert föddes. Jag har sett på andra ställen i kyrkböckerna att prästen noterar *oäkta*, men inte här.

Nästa barn föddes två år senare i januari 1892, Karl Adolf, men enligt kyrkoboken levde han bara en enda dag.

Som nämnt ovan hade Olof en äldre syster, Greta, som gift sig med en inflyttad värmlänning, Nils Lundin. Nils verkar ha varit en handlingskraftig man. Han emigrerade till USA den 26/3 1892, vid 42 års ålder. Gretas och Nils livsöde finns mycket mer att berätta om, jag återkommer till det i ett eget avsnitt.

Kanske bidrog sonens död i januari och svågerns avresa i mars till att också Olof beslutade sig för att emigrera. 27/5 1892 gav han sig iväg, 29 år gammal:

Nils blev kvar i USA, och 1895 hade han tjänat ihop tillräckligt med pengar för att låta Greta och resten av familjen följa efter honom till USA.

Utan Olofs beslut att återvända till Alnö hade en stor del av släkten aldrig blivit till. Hans svåger, Nils Lundin, valde istället att hämta över familjen till USA.

Väl hemma i Sverige igen får Olof och Olivia de kommande elva åren ytterligare fyra barn. Syskonskaran består därmed av sex barn.

Nedanstående foto är en förstoring av ett familjefoto som bör ha tagits 1906, när Olof var 43 år och Olivia 36:

Från vänster till höger syns på bilden:

Olof

Albert

John Adolf

Emil

Ingvald

Enda

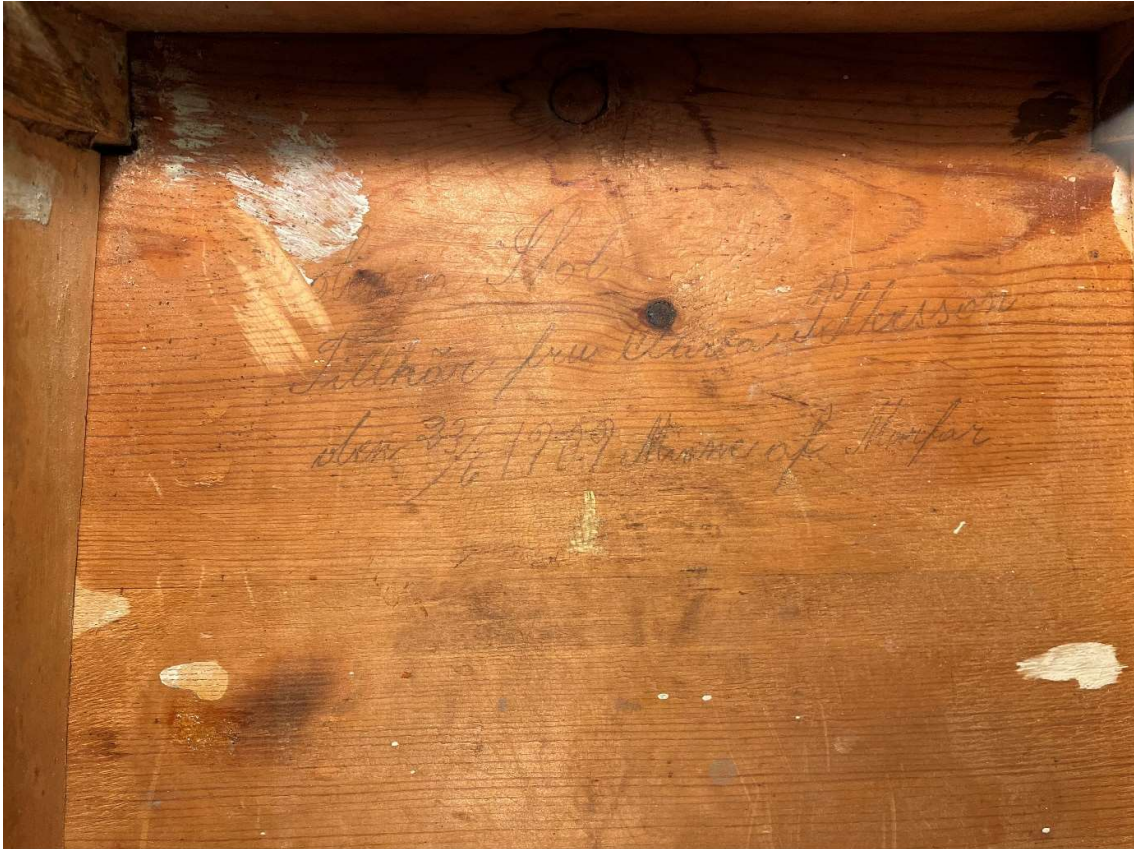
Olivia med Elin i famnen.

Elin var född i maj 1905, därav gissar jag att bilden är tagen sommaren 1906. Jag tycker man ser ett visst mått av framgång i den här bilden. Olof och de två äldsta sönerna har dubbelknäppta kostymer, och Albert har till och med en klockkedja. De två döttrarna har fina klänningar.

Ett av de äldsta föremålen som finns kvar i vår släkt kommer från Olivia, en fin trästol gjord för ett barn:

Under stolen finns skrivet med blyertspenna följande text:

Texten lyder: Denna stol tillhör fru Olivia Pettersson den 23/6 1909 minne av morfar.

Olivias släkt vet vi en del om:

The screenshot shows a genealogy application window titled "Disgen 2021". The main window displays a family tree for "Naima Olivia* Nylander 1870-1950". The tree shows her parents, Olof Larsson (1794-1870) and Naema Ericsson (1800-1876), and her siblings: Per Olof Olsson Nylander (1834-10-25), Olof Adolf Pettersson (1890-01-09), John Adolf Pettersson (1892-01-16), Karl Adolf Pettersson (1892-01-16), Karl Emil Pettersson (1895-11-06), Knut Ingvald* Pettersson (1899-02-18), Enda Sofia Pettersson (1900-12-31), and Elin Pettersson (1905-05-18). A detailed view on the right shows her birth record: "Född 1870-02-05 i Alnö Sundsvall (Y). Döpt 1870-02-10." and her death record: "Död 1950-06-14 i Alnö." The software interface includes a search bar, navigation icons, and a taskbar at the bottom.

Kan alltså stolen vara från Olivias morfar? Han dog 1866, fyra år innan Olivia föddes. Stolen kan förstås vara från honom ändå. I kyrkböckerna anges han som bonde, fjärdingsman.

Gun har ytterligare två stolar, varav en är en kopia av barnstolen, fast i vuxenstorlek:

Den stolen plus nedanstående stoppade stol stod i Bengt och Götas fina hörn i vardagsrummet, men flyttades ut i december varje år när julgranen togs in:

Klas och Eva har en kommod som de fick av Enda (gift Berger), som också är arvegods från Petters eller Olivias familjer, vi vet inte varifrån:

Olof fortsatte att arbeta på sågverken. På nedanstående bild (som jag gissar är tagen någon gång 1915) syns han sittande på mittenraden längst ut till höger. Till vänster om honom sitter sonen Albert:

Den här bilden visar tydligt att både Olof och Albert arbetade som ”stabbläggare”. Albert har ”putan” på axeln där man la plankorna man bar. Både Albert och Olof har också styrpinnen som stabbläggarna använde. Putan kallades ”Groths puta”, och uppfanns av en man som bodde i Stenhammarbacken på Gustavsberg. När Bengt och Göta lämnade huset på Gustavsberg skänkte Bengt Alberts puta till Sundsvalls museum. Vi vet att Albert var över 1,90 lång, och på den här bilden ser Olof ut att vara åtminstone lika lång och kanske ännu lite längre än sonen.

Stabbläggarna hade det tyngsta arbetet på sågarna, men också det mest välbetalda. Både Olof och Albert var således kraftkarlar. Tänk på att Olof 1915 var 52 år gammal.

Jag har också kvar en nyårshälsning som de skickade till Albert, gissningsvis när han blivit vuxen, kanske runt 1910:

Jag tycker att också denna hälsning tyder på ett visst välstånd.

Nedanstående bild visar Bengt tillsammans med Olof och Olivia. På baksidan av fotot står ”sommaren 1926”:

Bengt var alltså sju år på bilden. Olof var 63 år och Olivia var 56 år.

Olof dog bara två år senare, 1/6 1928:

Härmed tillkännagives
att min älskade make
vår fader

Olov Adolv Pettersson

avled lugnt och stilla i sitt hem
Fredagen den 1 Juni kl. 10,50,
i en ålder av 64 år, 7 mån.,
djupt sörjd och saknad samt i
tacksamt minne bevarad av mig,
barn och barnbarn, bror och
syster, åldrig svärmor, släkt
och vänner.

Gustavsberg den 2 Juni 1928.

OLIVIA PETTERSSON.

född Nylander.

Vila i frjd.

Jag tror nedanstående bild på Olivia och Bengt är vid hans konfirmation:

Bengt skriver i sin berättelse om att han fick sin första kostym till konfirmationen, *en svart cheviotkostym med långa byxor*. Då kände man sig stor, skrev han.

Olivia överlevde Olof med många år. Här på sonen Alberts 50-årsdag 1940:

Albert var alltså över 1,90, och hans bröder och systrar var också stora. På den här bilden syns tydligt att Olivia måste ha varit en lång kvinna.

En rolig detalj: På nedanstående bild ser man tydligt att Olivia har "hängögon", som vi säger.

Dvs de hängande ögonlock som såväl jag själv som mamma har (men som Bengt saknade).

Olivia dog 1950, 80 år gammal. Hon ligger begravd tillsammans med Albert och hans hustru Göta i graven närmast gravkapellet på Alnö kyrkogård. Albert och hans mamma måste ha stått varandra väldigt nära.

Sofia Nylander (1843-1936)

The screenshot displays a genealogy software window titled "[1] Familjeöversikt Sofia Magdalena Hultgren 1843-1936". The main area shows a family tree with the following individuals and relationships:

- Pehr Hultgren** (1774-1845) and **Maria Jakobsdotter** (1780-1820) are the parents of **Pehr Magnus Hultgren** (1812-02-14) and **Sofia Magdalena Hultgren** (1843-11-07 to 1936-04-06). Pehr Magnus is noted as a "Bonde fjärdingsman".
- Sofia Magdalena Hultgren** is married to **Johan Petter Åström** (1833-08-24 to 1868-08-17) in 1831. Johan is noted as being born in "Visby domkyrkoförs., Död 1868-08-17 i England." and is her "Partner".
- Sofia Magdalena Hultgren** is married to **Per Olof Olsson Nylander** (1834-10-25 to 1950-06-14) in 1863. Per is noted as being born in "Nylands by i Ljustorps socken." and is her "Partner".
- Other individuals shown include **Cajsa Brita Hammarberg** (1809-10-15 to 1889-06-15), **Johan Petter** (1863-06-19 to 1864-02-03), **Catharina Charlotta** (1864-11-25 to 1883-01-25), **Naima Olivia* Nylander** (1870-02-05 to 1950-06-14), **Johan Peter Nylander** (1873-05-25 to 1873-08-05), **Charlotta Nylander** (1883-04-10), and **Olof Robert** (1885-05-28 to 1885-07-26).

The interface includes a search bar at the top with "Sök Orter Verktyg Fönster Hjälp Antal personer: 476". The taskbar at the bottom shows the date "21:17 2023-10-15" and the temperature "7°C Molnigt".

Olivias mamma hette Sofia Nylander (född Hultgren). Sofias släkt har vi en del information om, hela vägen tillbaka till hennes morfars farfar, som var född 1680. Hon var gift två gånger.

På nedanstående bild syns från vänster till höger

Bengt Pettersson

Gissningsvis Olivias syster Charlotta

Olivia Petterson

Sofia Nylander

Sofia Nylander är den äldsta släkting jag har ett fotografi på. Hon var född 1843, och när hon dog 1936, 93 år gammal, var hon Alnös äldsta person (enligt vad Bengt berättade för mig).

Vår moder
Änkan

Sofia Nylander

ingick i den eviga vilan i sitt 93:e
levnadsår, sörjd av oss, släkt
och vänner.

Eriksdal den 6 april 1936.

BARNEN.

Bengt var född 1919 och fick alltså 17 år tillsammans med henne. Jag tycker det känns helt fascinerande att min morfar Bengt, som jag fick så många år med, har vuxit upp med en

kvinnu född för snart 200 år sedan. Sofias formades i sin tur förstås mycket av sina föräldrar, som var födda i början av 1800-talet.

Vi har en hel del saker kvar efter Sofia. Nedanstående koskälla hade hon på sin ko vid torpet på Eriksdal där hon bodde:

Jag var toastmaster när min syster Christina gifte sig. Då använde jag denna koskälla när det var dags för någon att hålla tal.

Det är också från Sofia som Amerikauret kommer. Det hängde hos Bengt och Göta i många år, och finns nu hos mig:

Och från henne kommer också den fina tråkistan som Göta ramlade och slog sig halvt fördärvad på.

Bild? Vem har den nu?

Albert Pettersson (1890-1940) och Göta Andersson Öhrn (1897-1959)

Albert föddes den 9/1 1890 och var alltså den äldsta sonen till Olof och Olivia. Han kom att bo på Alnö i hela sitt liv, först på Eriksdal och sedan på Gustafsberg. Också Göta föddes på Alnö och levde där hela sitt liv. Götas liv efter Albert får ett avsnitt längre fram.

Albert vet vi mycket om, trots att det inte längre finns någon nu levande som minns honom (Göta var den sista). Han gick i skola på Gustafsberg. Skolgången blev kort, nedanstående slutbetyg fick han i mars 1903:

N:r 709 i Hufvudb.

Afgångsbetyg

från folkskolan vid Gustafberg i Alnö
skoldistrikt af Västmanlands län.

Olof Albert P. Hultsson

född den 9 januari 1890, har genomgått nedanstående lärokurser och vid denna dag anställd pröfning jämlikt § 47 af folkskolestadgan erhållit följande vitsord:

Läroämnen.	Vitsord.	Läroafdelningar.
Kristendomskunskap: Biblisk historia	Med beröm godkänd	
» Katekes	Med nöje godkänd	
Modersmålet: Innanläsning	Med beröm godkänd	
» Språklära		
» Rätt- och uppsatsskrifning	Med nöje godkänd	
Välskrifning	Godkänd	
Räkning	Med beröm godkänd	
Geometri		
Geografi	Godkänd	
Historia	Godkänd	
Naturkunnighet	Godkänd	
Teckning	Med nöje godkänd	
Sång	Med nöje godkänd	
Gymnastik	Godkänd	
Trädgårdsskötsel		
Slöjd		
Huslig ekonomi		

sämt har under sin skoltid ådagalagt mycket god flit och mycket godt uppförande.
Gustafberg den 31 mars 1903.

Å skolrådets vägnar:

A. J. P. Hult

E. R. Lidström

Lärare

Betygsgraderna äro:

för kunskaper och färdigheter:	för flit och uppförande:
Berömlig . . . . . = 3	Mycket god(t) . . . . . = 3
Med utmärkt beröm godkänd . . . . . = 2½	God(t) . . . . . = 2
Med beröm godkänd . . . . . = 2	Mindre god(t) . . . . . = 1
Med nöje godkänd . . . . . = 1½	Dålig(t) . . . . . = 0
Godkänd . . . . . = 1	
icke fullt godkänd . . . . . = ½	
Underkänd . . . . . = 0	

Efter skolan följde konfirmation. Jag har en liten anteckningsbok där han antecknade under lektionerna:

05

Prof. Dr. P. S. 53
Albert

Början Böjans Dikt

18 April 1
Es. Le mardok 20:1-17
Jesu Bergspredikan

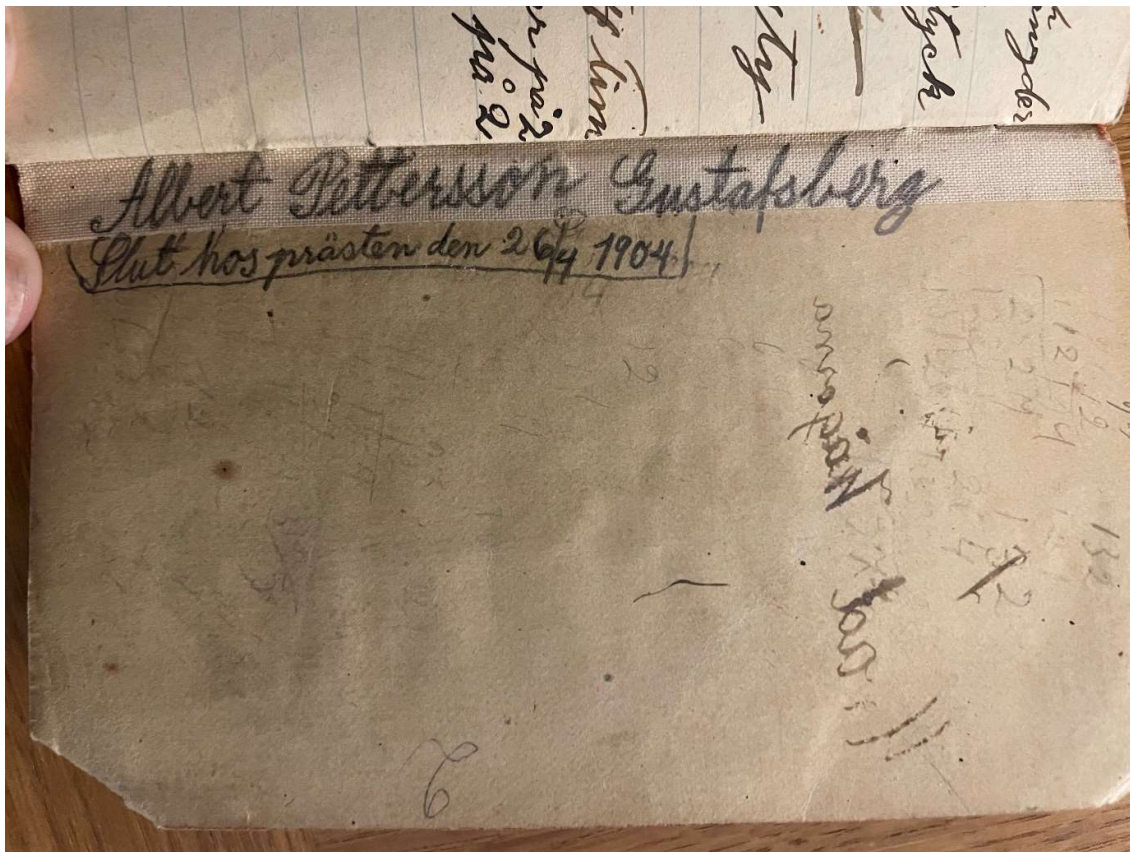
Ljette Budet
näst vårt lif är
vår största timliga
egendom den kraft
genom hvilken
vårt lif förändras.

Ljette Budet lär oss
att rättakta och värda denna
kraft

Den enda förbindelse
inom hvilken Gud tillåter
denna kraft att verka är
äktheten.

Aktheten är en frivillig
öppnlig kärleksförbindelse

11
12
13
14
15

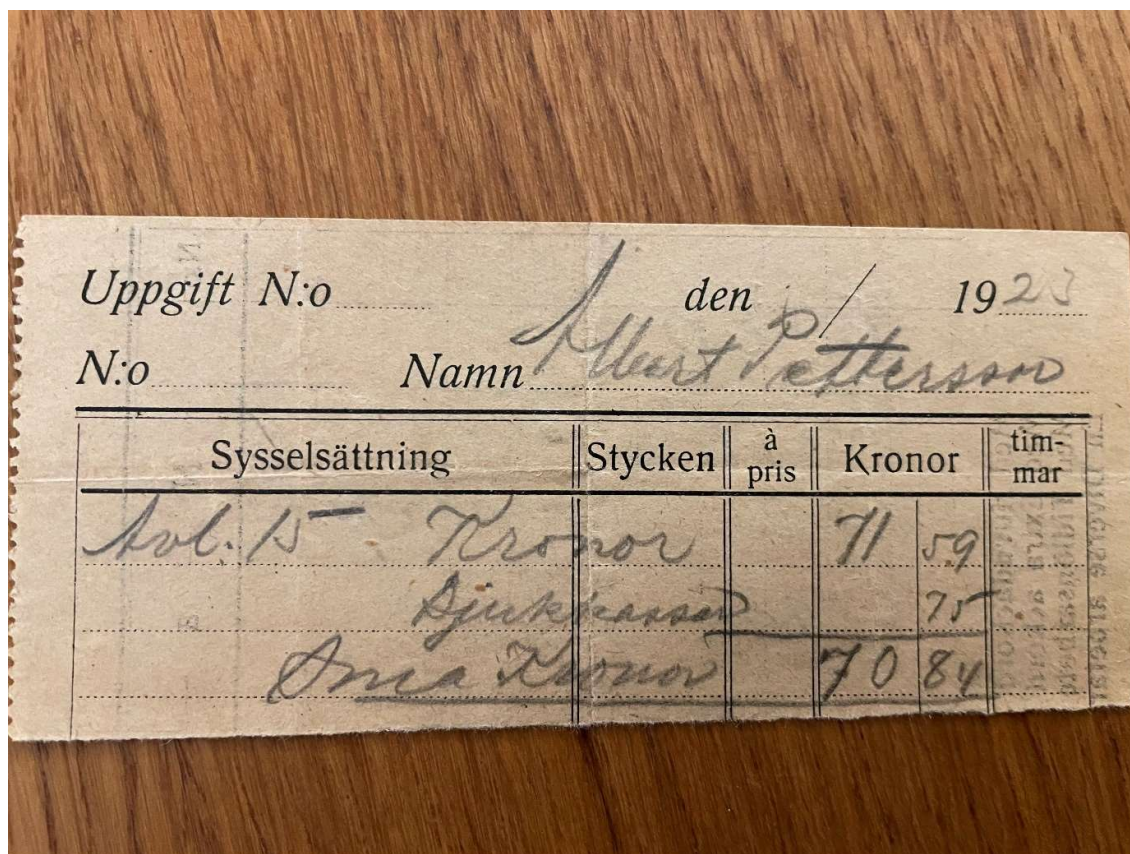

Lite roligt är den sista noteringen: *Slut hos prästen den 26/4 1904*. Då var han 14 år.

Resten av boken är fylld av anteckningar från arbetet på Gustafsbergs sågverk. Jag tror han använde boken för att hålla reda på utfört arbete. Här finns anteckningar om dagsverken, antal timmar han arbetat, att han spelat timmer, hur många styck 1-tums läkt som han buntat. Det är svårt att utläsa hur mycket han arbetade, men arbetet verkar ha varit ojämnt. En del gånger skriver han om 13 timmars dagsverke, på ett annat ställe står att han arbetat 43 timmar en vecka.

Ett lönekvitto finns kvar (tror det står "avlöning 15". Man ser också ett litet avdrag för "sjukkassa", det verkar ha funnits någon form av sjukförsäkring på Gustafsbergs sågverk):

Det finns ganska många foton av Albert, nedan ett där han var en ung pojke, mycket stilig med väst, fluga och kostym:

Det finaste kortet på Albert och Göta är det här, som stod i Bengts och Götas sovrum under hela min uppväxt:

Visst var de ett vackert par? Roligt att notera att Albert ärvt "hängögonen" från sin mamma.

Det här är också ett fantastiskt fint kort:

Gun berättade att Albert var över 1,90 lång. Göta var runt 1,60, vilket väl förklarar att Bengt var ganska liten (1,75?).

Albert och Göta var inte gifta när Bengt föddes. Och efter vad Gun berättat tog Albert sig en titt på Bengt innan han konstaterade att ”jo, det var hans son”.

Nedanstående kort verkar vara taget i samband med militärtjänst eller repövning:

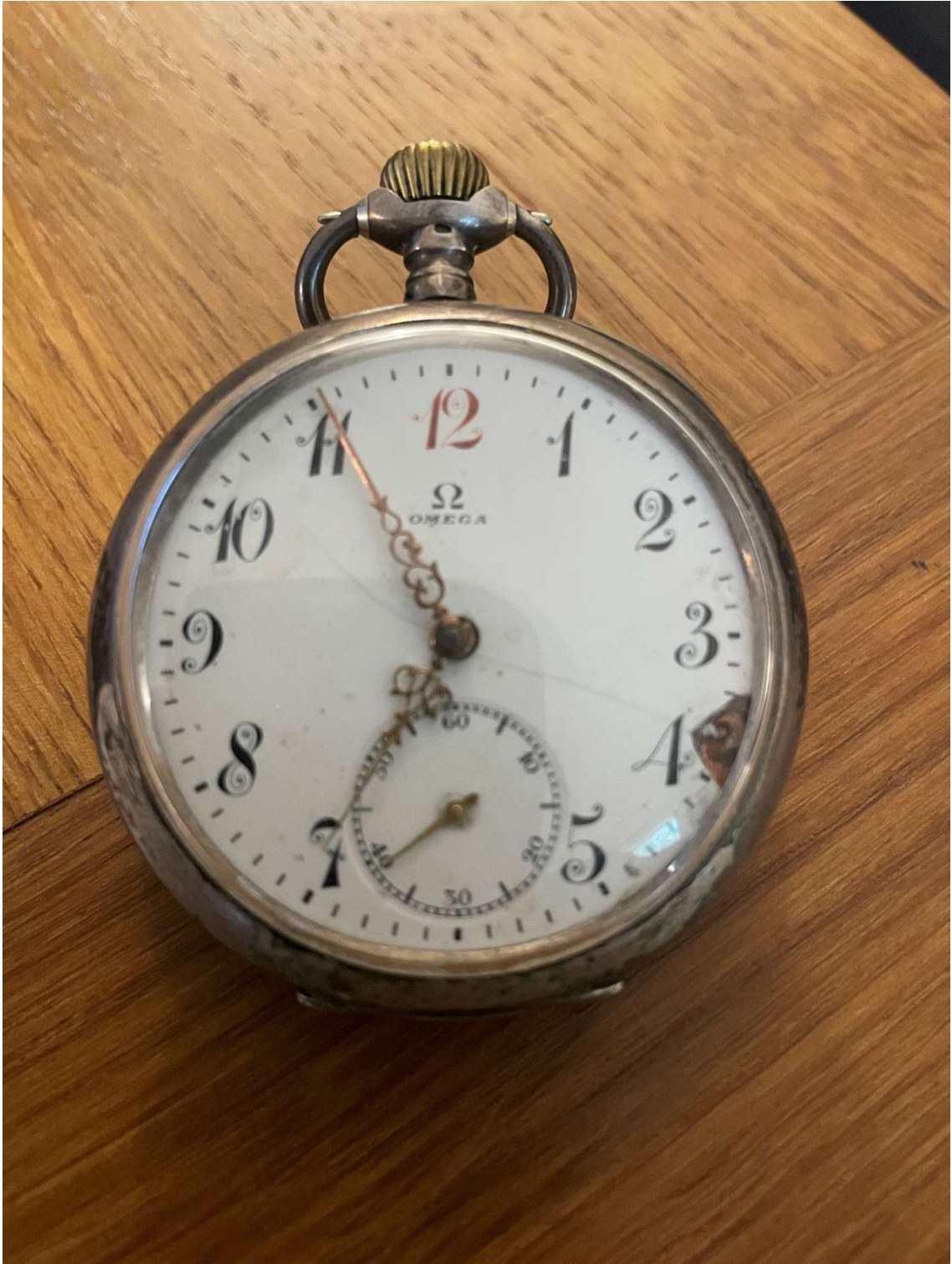

Albert sitter nere till höger. Visst ser hans mössa lite annorlunda ut än de andras? Kan han ha varit underbefäl?

Nedan en familjebild där yngste sonen Sten är en bebis. Sten var född 1924, så fotot är nog taget det året:

Gustafsbergs sågverk gick i konkurs flera gånger. Enligt dödsannonsen arbetade Alfred i fyra år på ångfartyget Gustafsberg. Nog är det väl en skepparmössa han har på sig på den här bilden? Man kan också skymta klockkedjan, och i den sitter garanterat det fickur jag fortfarande har kvar:

På klockans baksida står Omega Grand Prix Paris 1900. Om man googlar ser man att klockföretaget Omega fick ett "grand prix" vid världsutställningen i Paris år 1900.

I locket står numret 4881009. Om man googlar på serienumret verkar klockan vara tillverkad 1915/1916. Det står också 0800, vilket vad jag förstår betyder att metallen är 80% silver.

En av de släktklenoder som jag är allra mest glad över är nedanstående tidningsurklipp:

Klart besked åt splittrarna.

**Gruvarbetarna i Kärrgruvan sälja
sig inte.**

Avdelning 21 i Kärrgruvan av Svenska gruvindustriarbetarförbundet hade på måndagen tillsammans med de lockoutade arbetarna vid Bondgruvan, vilka tillhöra Svenska metallindustriarbetarförbundet, ett talrikt besökt lockoutmöte, varvid behandlades ett erbjudande om hjälp från den s. k. Internationella arbetarhjälpen. Frågan har tidigare varit föremål för överläggning inom avdelningsstyrelsen och konfliktutskottet, som för sin del avrådde från att mottaga detta erbjudande, då man genom att mottaga hjälp även iklädde sig vissa moraliska förpliktelser gent emot en organisation, med vilken man f. ö. icke ville ha något att göra. Till mötet på måndagen hade emellertid infunnit sig en representant för den ifrågasvarande "hjälporganisationen", en hr Fritz Eriksson, som också beredes tillfälle att inför mötesdeltagarna framlägga sina synpunkter och utträta sitt ärende. Hr Eriksson meddelade därvid, att "Internationella arbetarhjälpen" huvudsakligen har till uppgift att hjälpa arbe-

Klippet är inte daterat, men det måste vara från 1920-talet efter ryska revolutionen. Som synes handlar det om en strejk vid Kärrgruvan i Bergslagen. Artikeln berättar om ett möte som de strejkande haft där Fritz Eriksson från *Internationella arbetarhjälpen* deltog. Fritz erbjöd mathjälp till de strejkande och ville hålla ett anförande samt visa en rysk film. Mötet avslog enhälligt denna begäran med motiveringen att man inte ville befatta sig med ryska kommunister.

Albert har naturligtvis sparat detta urklipp för att han höll med. När man sen också vet att han var med i Alnö södra arbetarkommun i många år så förstår man att han var övertygad socialdemokrat. Bengt avskydde kommunister. Det fick han från Albert.

Av allt att döma var Albert en kraftkarl. Det finns en sten i muren vid sidan av uppfarten till Bengt och Götas hus på Gustavsberg som Bengt berättade för mig att Albert och hans bror lyfte upp med handkraft. Och det är en rejäl sten.

På ovanstående kort står Albert längst upp till vänster, huvud och axlar längre än de andra.

Här är han faktiskt väldigt lik Bengt.

När sågverket på Gustafsberg till sist lades ner 1930 köpte Albert huset han bodde i, som kallades "ringbynninga". Ordet "bynninga" har man inte använt under min och mammas livstid på Alnö, men det används fortfarande längre norrut i Sverige. Det betyder förstås "byggnad". Ringklockan användes för att varna för brand.

Bengt och Göta bodde i huset fram till 1955 när de rev och byggde sitt eget hus på samma plats.

Albert var en föreningsmänniska. Bengt berättade att han var med och startade Sveriges första Hem & Skola-förening, på Gustavsbergs skola (men enligt Gun startades den redan på 1890-talet). Han var också nykterist, och enligt dödsannonsen var han medlem i IOGT i 38 år. Vilket betyder att han gick med vid tolv års ålder. Vilket väl i sin tur betyder att också hans föräldrar var medlemmar.

Det finns två bilder från "IOGT-logen" ("låschen"):

På den här bilden sitter Göta längst till vänster på näst nedersta raden, med huvudet på sned.

Albert sitter på nedersta raden, nummer tre från vänster. Till vänster om honom sitter hans bror Emil, och barnet till höger är Bengt.

Det här är också en väldigt fin bild. Albert sitter i mitten, med Göta nedanför till höger. Göta har Sten i famnen, så fotot bör vara från 1925. På främsta raden som nr tre från höger sitter Bengt.

Lite roligt att notera att Göta har huvudet på sned till höger på väldigt många kort.

Bengt och Sten skrev ett morsdagskort till Göta 29/5 1927 som jag har kvar:

Till Mor!

Alla jordens blommor små
snart i nyväckt sägning stå;
med dem jag ville vägen smycka,
där fram Du drar
på älderns dar,
att ingen sten Din fot må trycka.

På mors dag den 29/5-1927

från Bengt på Sten

Kvar från Albert och Göta finns ett skåp som numer står hos Kerstin. Det stod mot väggen mot sovrummet i Bengts och Götas lägenhet i Wii. Gun berättar att hela möbeln bestod av ett likadant, mindre, skåp, ett ovalt matbord, fyra stolar och två karmstolar. Skåpet och karmstolarna har Stens döttrar Ingrid och Anna-Karin. Hela möblemanget var i ek, som Gun tror var mörkbetsat men som senare lutades av.

1931 åkte Bengt på scoutläger till Höganäs utanför Helsingborg, arrangerat i samarbete med kyrkan. Det var en mycket stor sak, som han berättade för mig om flera gånger. Det var första gången han lämnade Sundsvall, och de åkte tåg väldigt länge.

När han var på lägret skrev Albert och Göta ett brev till honom som jag tycker är så fint.

Bengt sparade brevet i alla år, och nu finns det hos mig. På ena sidan skrev Göta:

Torsdagskvällskväll den 14 juli 1931

Älskade lille Bengt!

Tack för att du kom ihåg att
skrivna hem så vi fick hära att
du mår bra, och att allt gick bra
på resan för dig, jag var i tvättstugan
i går i dag har jag varit två ston
med mammor därför har jag inte hunnit
svära dig förut, Isten har fått en
liten råfa så nu är han ute och
rappar, du skall komma i väg att
ett bren bäst du tänker, jag skall höra
några primärten åt dig, hur har
du med pengarna så du black
Gulvan var så mottig för att han
plocke fött bren från dig, du skall
inte glömma att skriva ett bost till
mammor om så ändan var vi till
Branniken Viberg var med skutar
så med en såd tillring till dig från vad för
du skall dra dig riktigt så dig om Isten
så mycket som möjligt men var tydlig för mamma

Torsdagskväll den 14 juli 1931

Älskade lille Bengt!

Tack för att du kom ihåg att skriva hem så vi fick höra att du mår bra, och att allt gick bra på resan för dig. Jag var i tvättstugan igår idag har jag varit till stan med mormor därför har jag inte hunnit sakna dig förut.

Sten har fått en liten räfsa så nu är han ute och räfsar, du skall komma ihåg att ....

Jag ska köpa några frimärken åt dig. Hur har du med pengarna är du black?

Gustav var så mallig för att han hade fått brev från dig, du skall inte glömma att skriva ett kort till mormor. Om söndagen var vi till Tranviken Vibergs var med.

Slutar så med med en kär hälsning till dig från mor och far. Du skall roa dig så ... se dig om så mycket som möjligt men var lydig ber mamma.

På den andra sidan skrev Albert:

Hej stora Bengt.

Även jag får sända dig några rader
som jag läser i samhället varje kväll
så har ni mycket roligt för eder
i det står det om Alnö gamla kyrka
och Gustavskyras Sägsvik att det är
sevärdheter för många av pojkarne som
aldrig sett en så föunt. jag arbetar
till kl 7 varje kväll så jag är ganska
trött om kvällarne, i kväll har jag just
posttjänsten färdigt. Vi har nu varmt
om dagarna här, hoppas att även ni
har varmt och fint. Nu kommer Hilda
och Frans och hälsar på oss så jag
får nu stuta för denna gång med
många kärre hälsningar till dig
och dina kompisar från din far.
Roa dig av hjärtans lust men
uppå dig väl.

Tant Viber hälsar

även Nils Viklund

Om du utan pengar så kan du väl fråga
Kamradssten om hur kan lösa dig till du
Kamrad eller visa honom brevet så kan
net att du har vadat läfta att hälsa
men inte mer än 5 kr för du läsa nödvigen
dina mår

Hej stora Bengt,

Även jag får sända dig några rader. Som jag läst i Samhället varje kväll så har ni mycket roligt för eder. Idag står det om Alnö gamla kyrka och Gustavsbergs sågverk att det är sevärdheter för många av pojkarna som aldrig sett en såg förut.

Jag arbetar till kl 7 varje kväll så jag är ganska trött om kvällarna. Ikväll har jag ... potatislandet färdigt.

Vi har nu varmt dessa dagarna här, hoppas att även ni har varmt och fint. Nu kommer Hulda och Frans och hälsar på oss så jag får nu sluta för denna gång. Med många kära hälsningar till dig och dina kamrater från din far.

Roa dig av hjärtans lust men uppför dig väl.

Tant Viber hälsar, även Nils

Blir du utan pengar så kan du väl fråga (*oläsligt, kan det vara komministern Granberg som arrangerade resan?*) om han kan låna dig till du kommer hem igen. Visa honom brevet så han ser att har vårt löfte att låna men inte mer än 5 kr får du låna

Vänligen din far

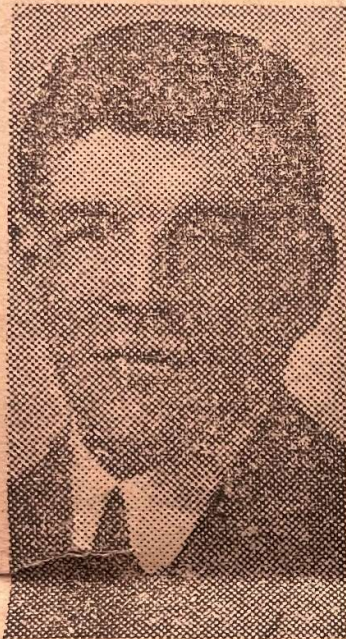
Bengt var för mig auktoriteten, den som vet hur man gör. Att han skulle behöva tillsägelser från sina föräldrar att vara lydiga och uppföra sig väl tyckte jag var väldigt roligt att läsa. Fast han var ju här bara tolv år gammal.

I Bengts egen berättelse om uppväxten nämner han att Alberts dagslön 1928 var 6-7 kr om dagen, så det är en rejäl summa som han ger Bengt i brevet.

Albert fyllde 50 år den 9/1 1940. Följande tidningsklipp finns kvar:

stavsberg.

50 år fyller i dag arbetaren Albert Pettersson, Gustavsberg.

Pettersson är född i Eriksdal å Alnö. Som pojke kom P. till Gustavsberg o. där har han sedan bott. Jubilaren har arbetat vid ett flertal sågverk o. i 4 år var han i tjänst på ångfartyget Gustavsberg. I nio år har arbetat i Östrands fabriken, där han

förresten var med vid byggandet och bland dem som kunde ta emot den första balen.

Dagens jubilar har varit synnerligen verksam inom föreningslivet. I icke mindre än 38 år har han varit medlem av I. O. G. T., i logen Folkets Väl, och sekreterare var han i 9 år i Strands—Gustavsbergs avd. och Alnö södra arbetarkommun tillhör jubilar sedan länge. På bemärkelsedagen är det många som ansluter sig till hyllningskören.

Edw. L—n.

Bara ett halvår senare, den 8 juli, dog Albert. Enligt Göta och Bengt hade han fel på njurarna.

Kanske var det enkel njursten.

Mitt allt,
vår älskade lilla pappa

ALBERT

har lämnat oss i dag i en ålder av 50 år lugnt och stilla i namnlös sorg. Närmast sörjande maka, barn, mor och syskon, släkt och en stor vänkrets.

Gustafsberg den 8 juli 1940.

GÖTA PETTERSSON

född Öhrn.

Bengt och Sten.

Nu slut är smärtan,
du funnit frid,
men lämnar hjärtan,
som saknar dig.

— En högtidlig begravningsakt ägde rum i går på Alnö kyrkogård, då stoftet efter arbetaren Albert Pettersson vigdes till griftero.

Officiant var komminister Franck, som talade tröstande ord till de sörjande. Anhöriga, kamrater och anförvanter som föreningar hedrade den hädangångne och en mängd kransar och blommor hade sänts till båren. Logen 176 Folkets Väl, Östrands avdelning, Alnö södra arbetarkommun samt kamrater från Östrands massamagasin voro representerade och flera tal höllos till den bortgångnes minne.

Samtliga erinrade om den bortgångnes personlighet och talade tröstande ord till de närmast sörjande.

PRENUMERER

Göta berättade för mig att Albert var en väldigt snäll man. Varje gång hon cyklade ner till Gustavsberg för att träffa Bengt gick Albert ut och pysslade om hennes cykel. Hon var den sista människan i livet som kände honom, och hon levde ända till 2020.